

**El cultiu del tomàquet,
una perspectiva des de Catalunya**

De què parlem?
Producció
Preus
Consum
Comerç
Tecnologia i sostenibilitat

Francesc Reguant

23 d'agost de 2019
Prada de Conflent

De què parlem?

- Solanàcia vinguda d'America, juntament amb la patata. (estranyament comestibles)
- Tres productes vinguts d'Amèrica han transformat la nostra alimentació: Blat de moro (2º), patata (6è), tomàquet (12è)
- 12va producció mundial / 1/6 del blat de moro / 1/2 de les patates
- Inicialment era un fruit groc (pomodoro).
- Avui parlem de l'or roig
- Existeixen moltíssimes varietats. A Catalunya cal fer esment del tomàquet de Montserrat.
- Recentment està triomfant la varietat millorada Monterosa de Semillas Fitó.
- Les tendències de millora genètica s'orienten a recuperar el sabor intens.
- Avui esdevé una peça essencial de la dieta mediterrània
- Gastronòmicament és utilitzada de múltiples maneres
- A Catalunya n'esdevé un símbol d'identificació: pa amb tomàquet (que segons M. Vazquez Montalvan és afrodisiac)

Producció mundial

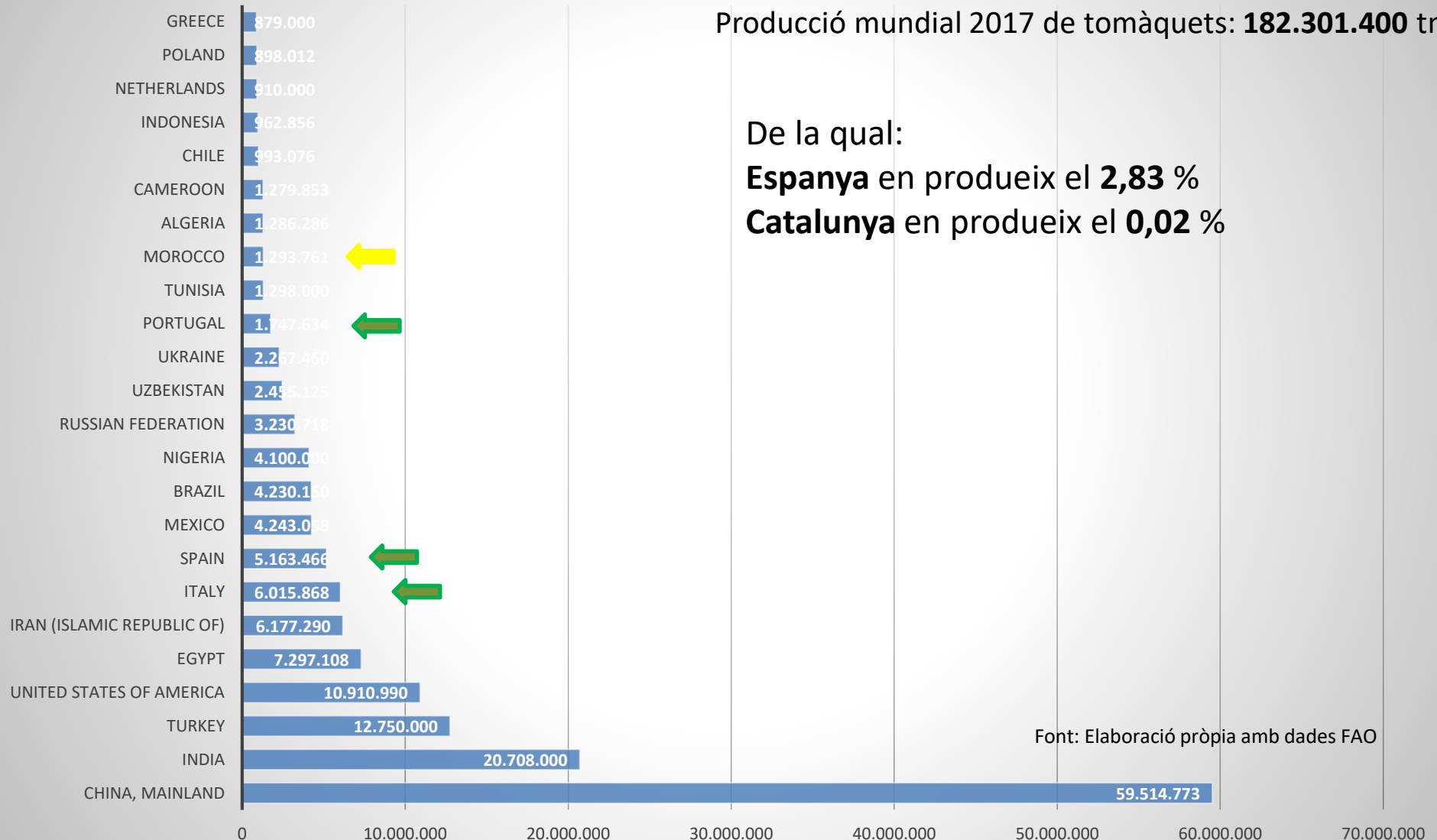
Principals productors de tomàquets (tn)

Producció mundial 2017 de tomàquets: **182.301.400** tn

De la qual:

Espanya en produeix el **2,83 %**

Catalunya en produeix el **0,02 %**

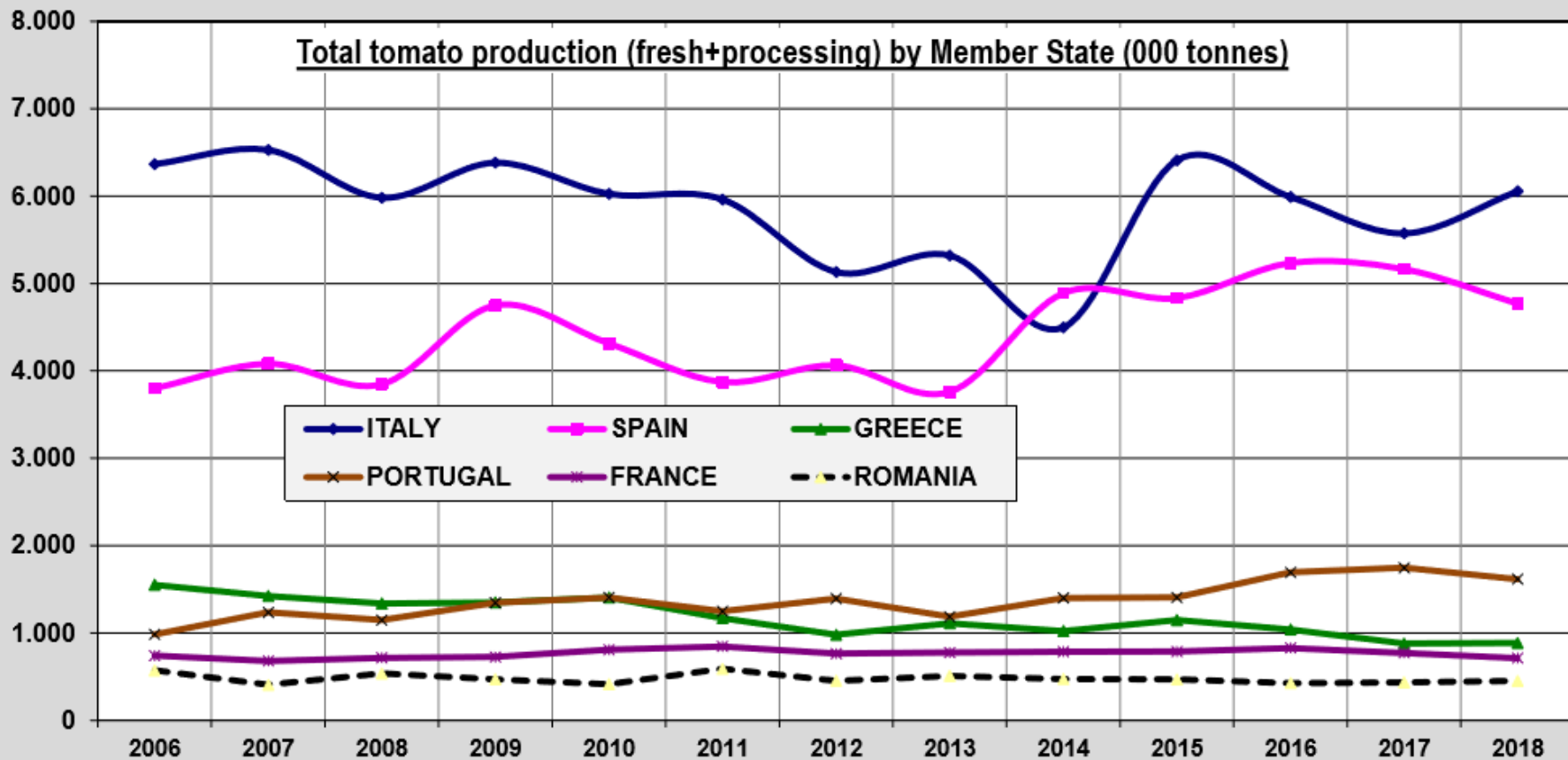

Font: Elaboració pròpia amb dades FAO

Evolució producció europea de tomàquets

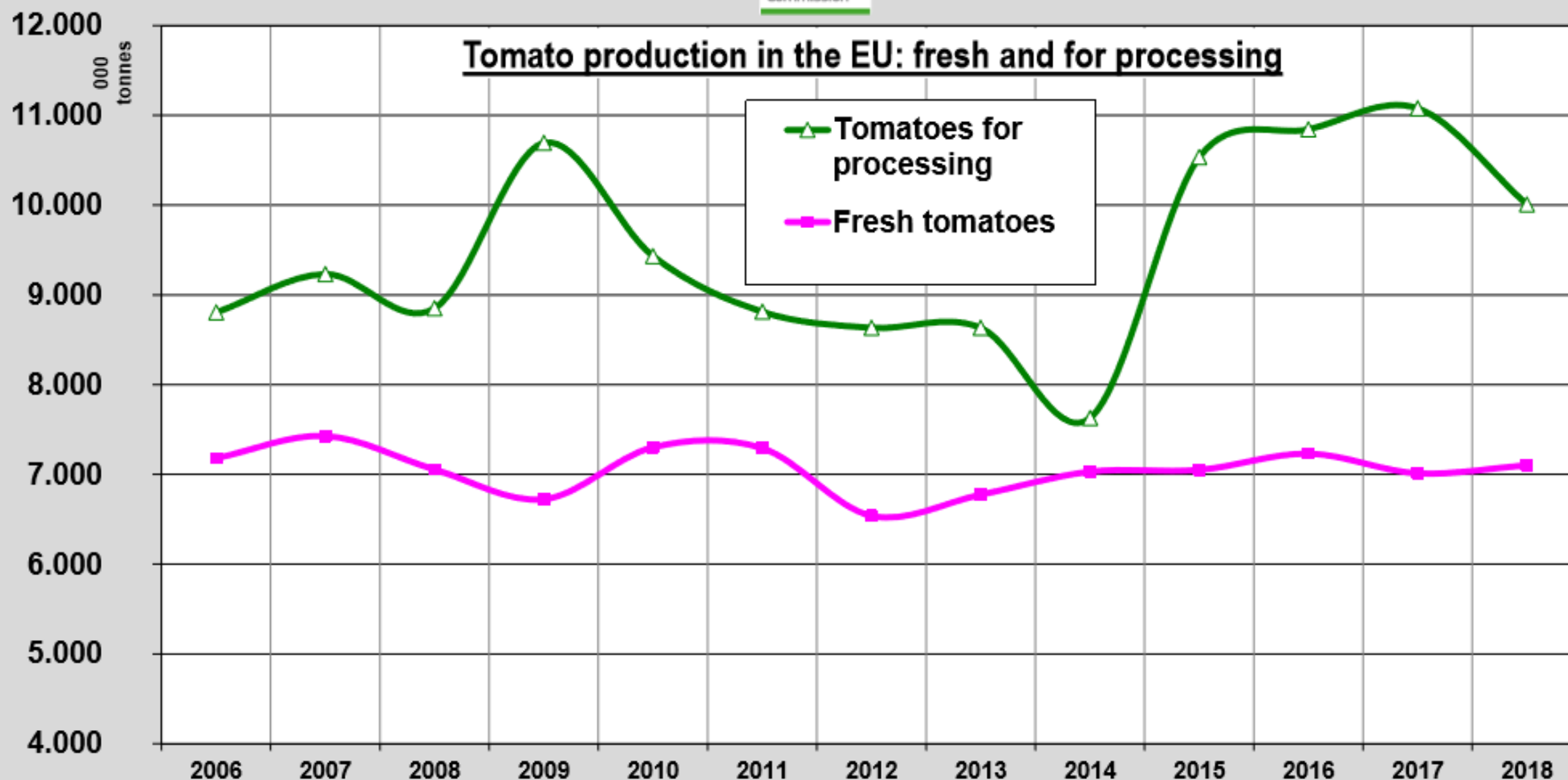
Font: UE

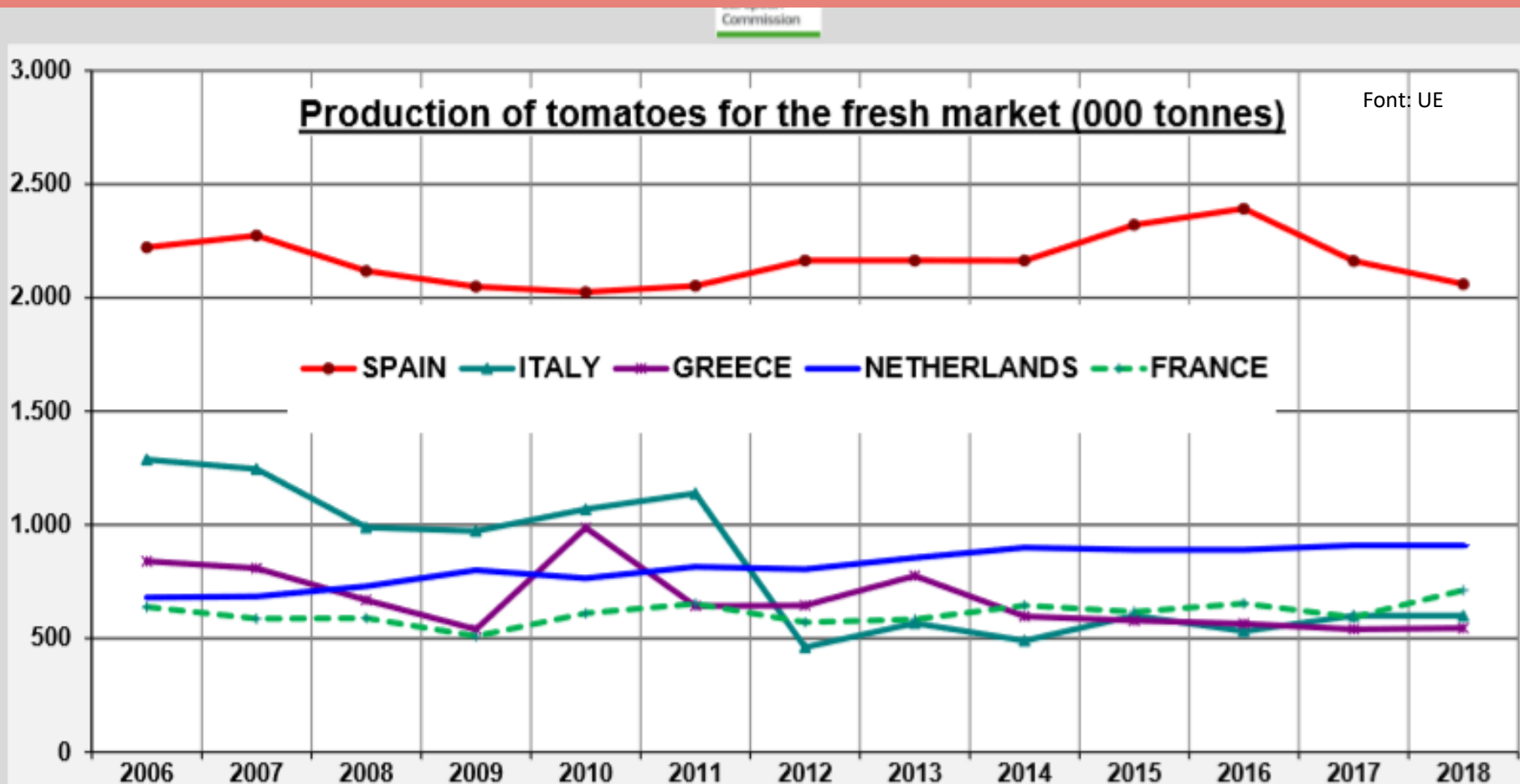
Tomàquet fresc o processat a Europa

Font: UE

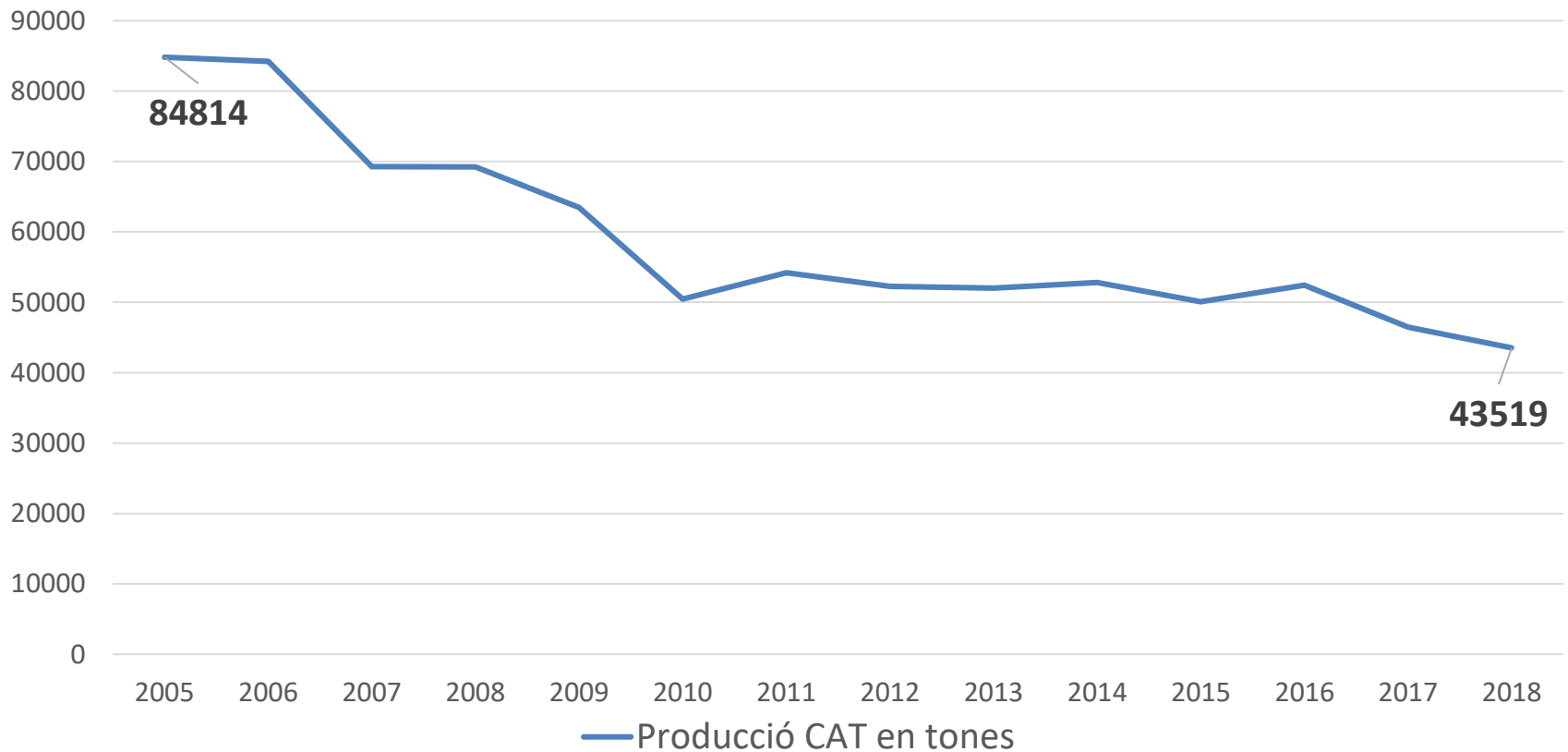

Producció de tomàquet fresc a Europa

Evolució de la producció de tomàquets a Catalunya des de 2005

Producció CAT en tones

Font: Elaboració pròpia amb dades MAPA

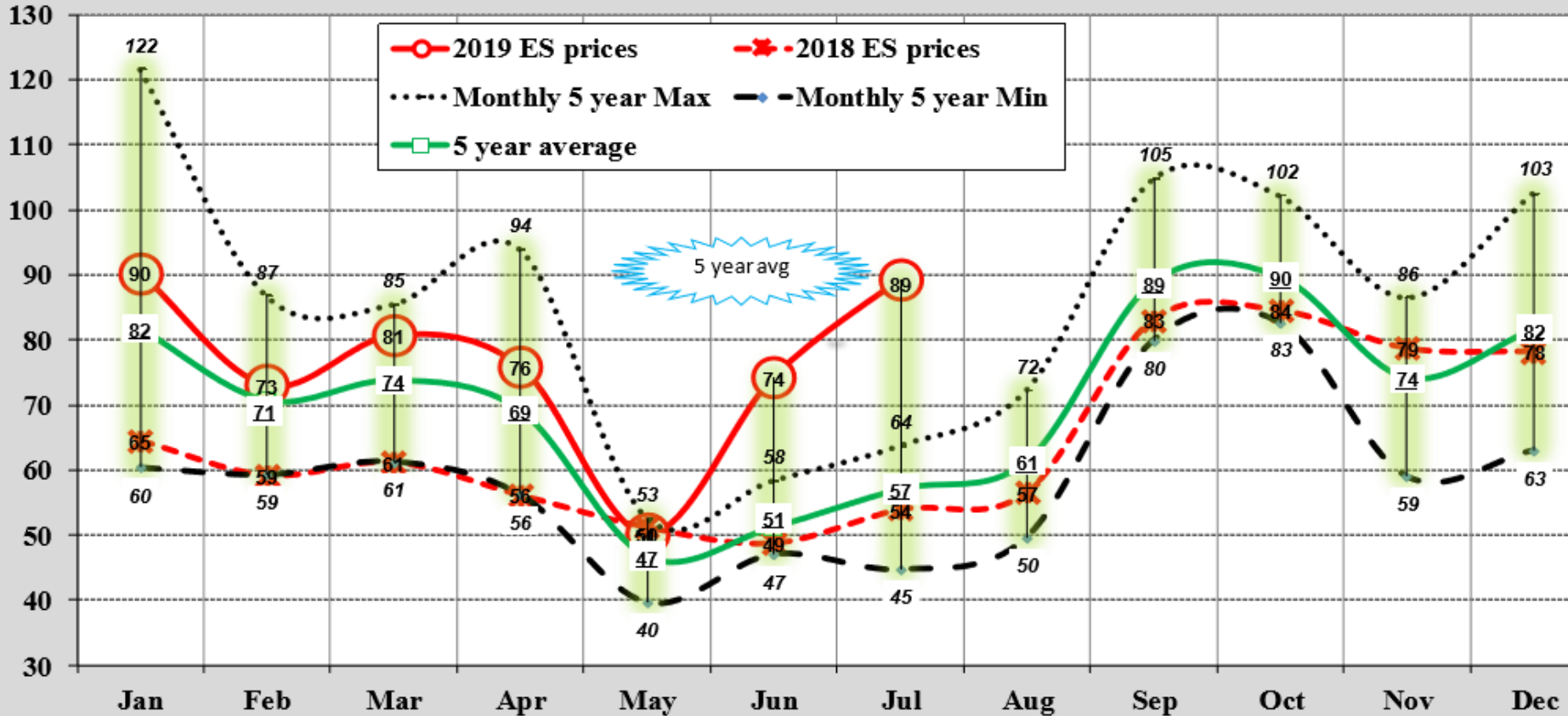
Preus del tomàquet: estacionalitat i volatilitat

Font: UE

€/100 kg

SPAIN - Tomato prices, weighted avg (€/100kg)

Diferents formats, diferents varietats, molt diferents preus

Tomate cherry kumato bandeja 250 gr

1,19 €

(4,76 €/Kg.)

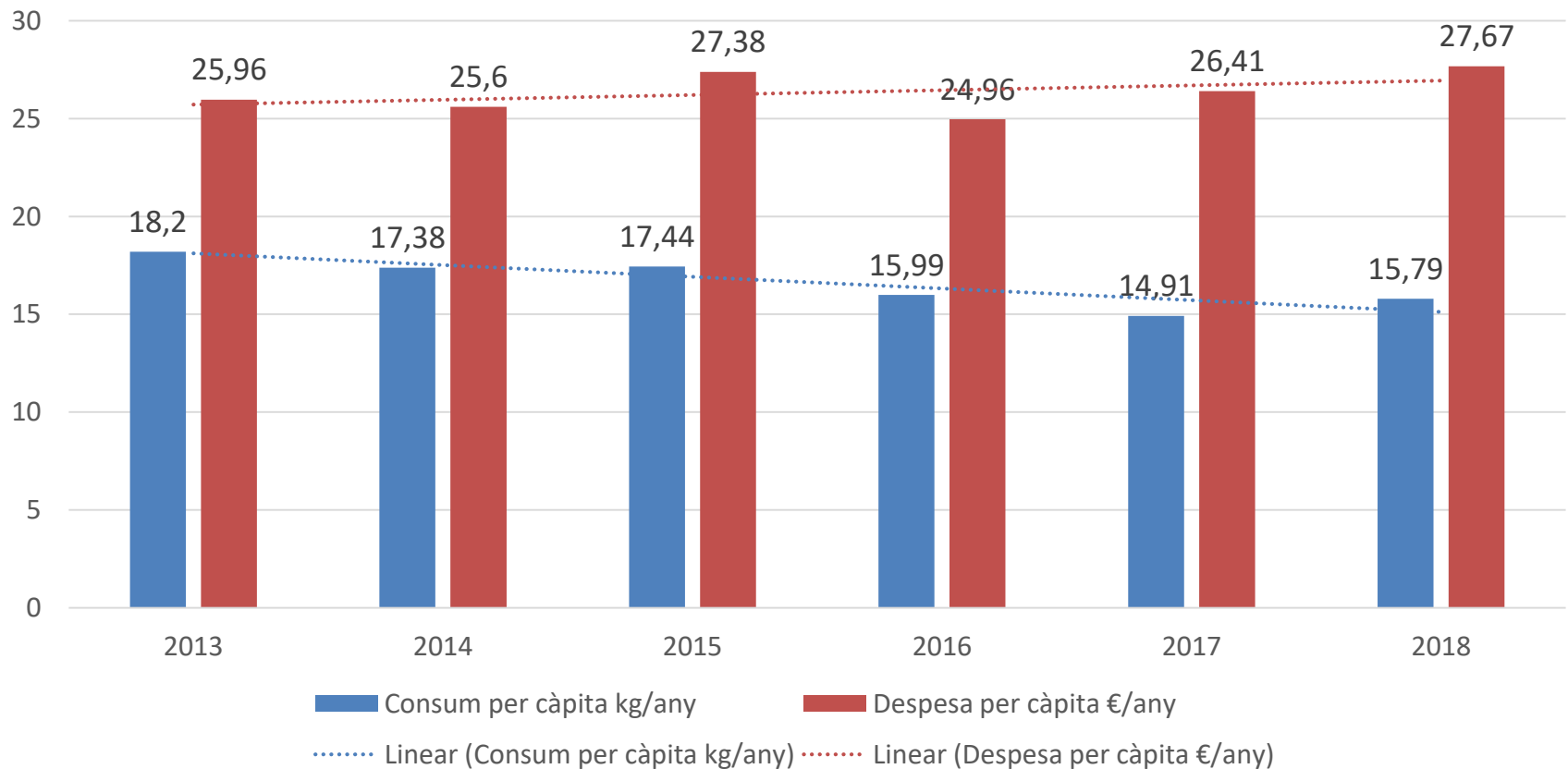
Tomate maduro unidad (250 gr aprox.)

0,35 €

(1,39 €/Kg.)

Consum i despesa en tomàquet fresc a Catalunya

Consum i despesa per càpita.

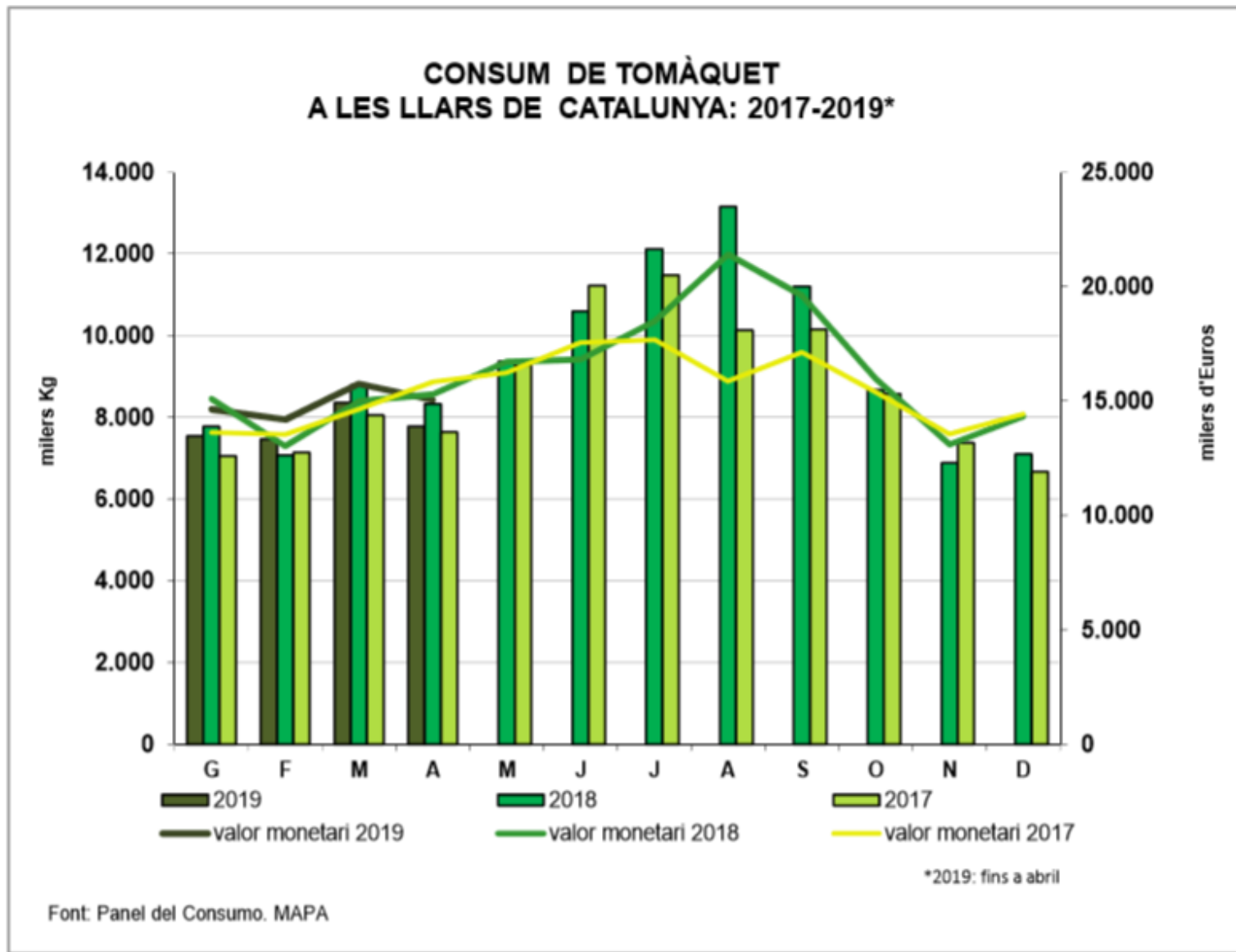

Consum a Catalunya el 2018 de tomàquets en els diferents formats

Tipus de consum de tomàquet	tones	Milers €
Fresc	111.036	194.761
Fregit	22.555	34.989
Natural	12.771	14.856
Natural sencer pelat	1.447	2.030
Natural triturat	11.323	12.825
TOTAL	159.132	259.461

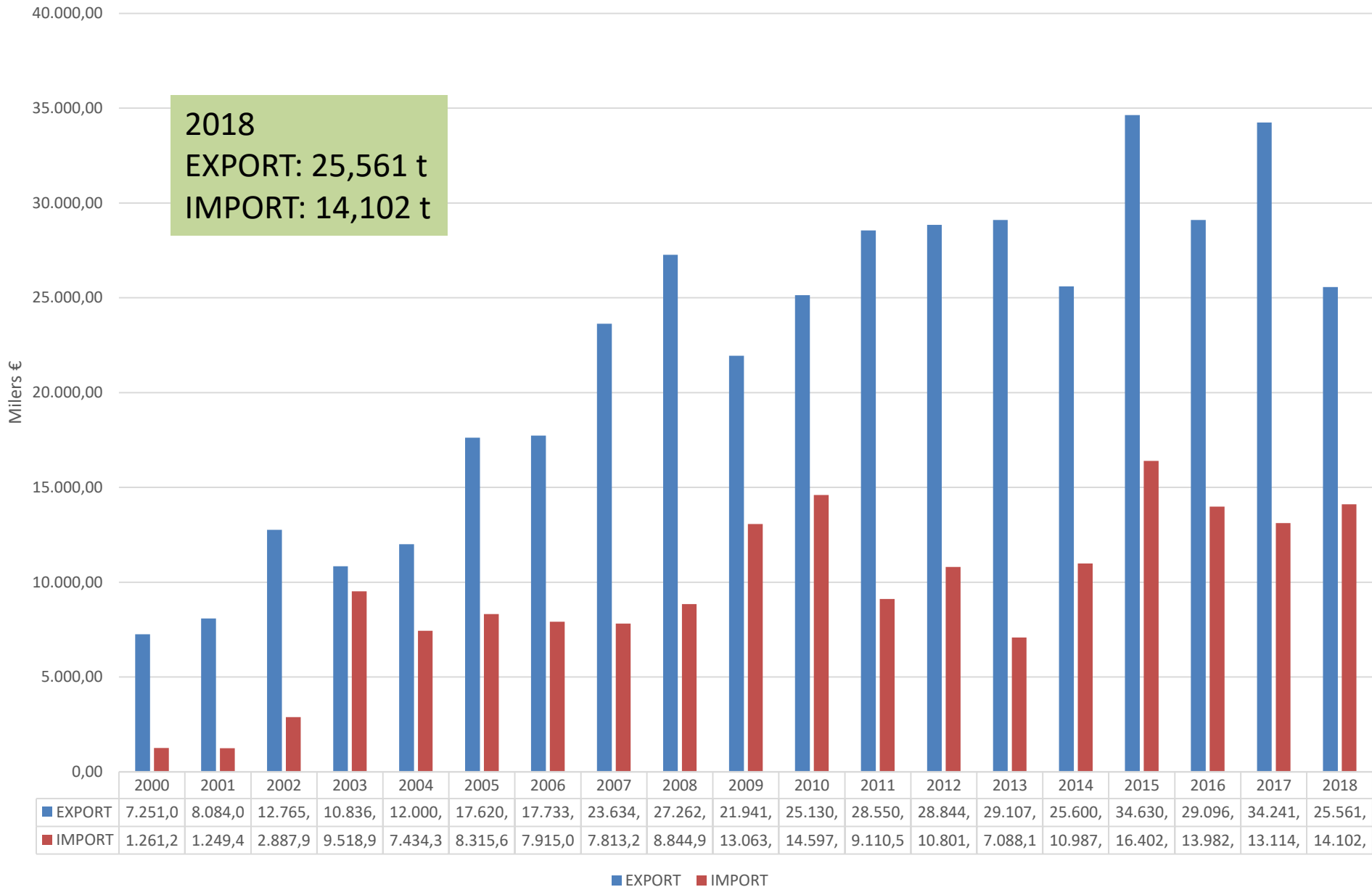
Producció a Catalunya: 43.519 tones en fresc

Consum estacional a Catalunya

EVOLUCIÓ AL SEGLE XXI DE LES EXPORTACIONS I IMPORTACIONS DE TOMÀQUET A CATALUNYA

2018
EXPORT: 25,561 t
IMPORT: 14,102 t

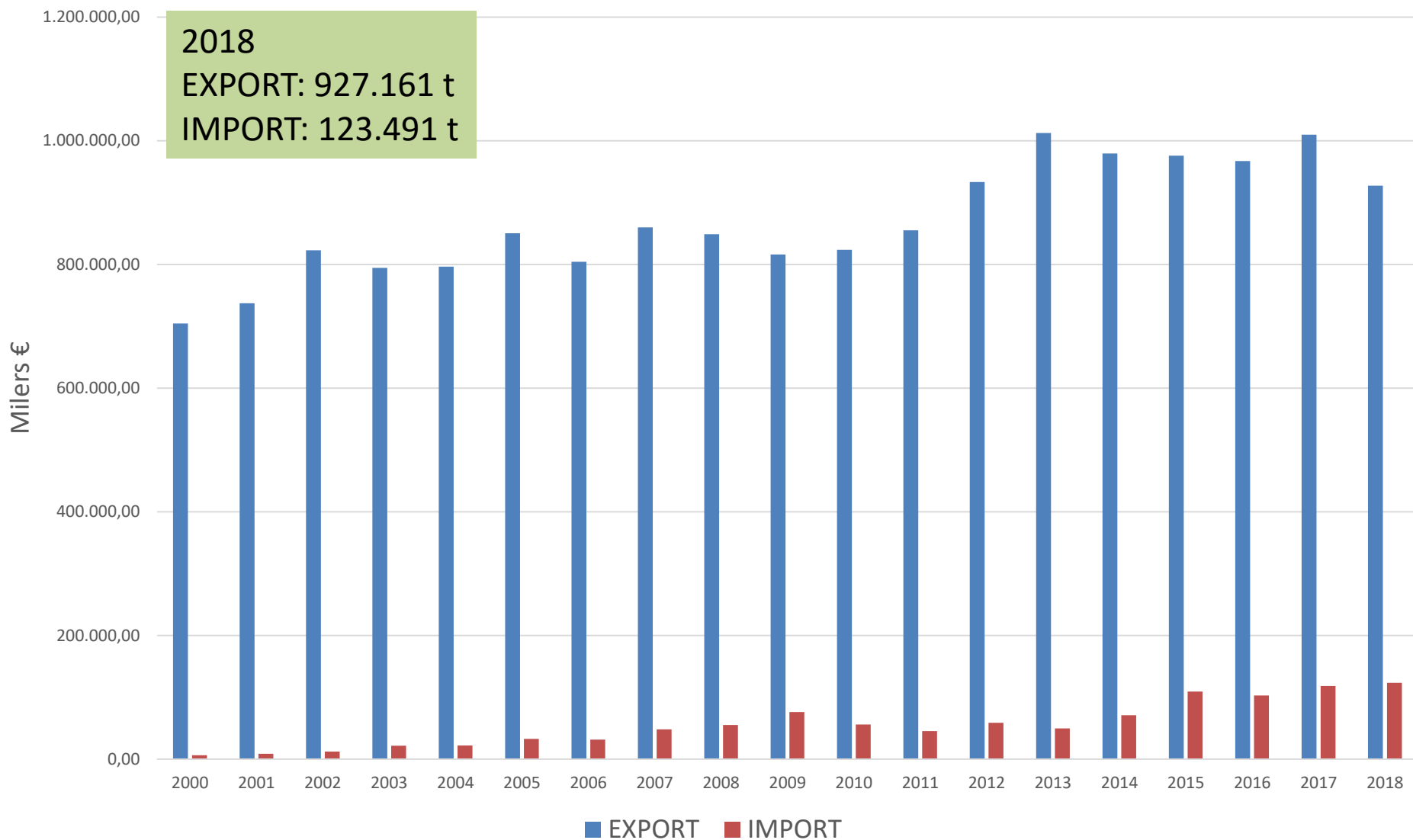
Font: Elaboració pròpia amb dades DATA-COMEX

EVOLUCIÓ AL SEGLE XXI DE LES EXPORTACIONS I IMPORTACIONS DE TOMÀQUET A ESPANYA

2018

EXPORT: 927.161 t

IMPORT: 123.491 t

Font: Elaboració pròpia amb dades MAPA/DARP

Destí i origen d'export i import de tomàquet a Catalunya el 2018 (milers €)

2018
 EXPORT: 25,561 t
 IMPORT: 14,102 t

PAIS	EXPORT
001 França	5.802,70
005 Itàlia	4.682,61
060 Polònia	3.281,92
066 Rumania	2.701,45
064 Hongria	1.725,81
061 República Txeca	1.236,62
004 Alemanya	766,22
063 Eslovàquia	667,80
030 Suècia	632,30
053 Estònia	618,01

PAIS	IMPORT
003 Països Baixos	4.329,54
017 Bèlgica	2.920,35
204 Marroc	2.776,27
001 França	1.945,50
010 Portugal	954,26
060 Polònia	251,81
504 Perú	232,66
005 Itàlia	211,03
492 Surinam	163,37
388 Sudàfrica	74,88

003 Països Baixos 46,73

Destí i origen d'export i import de tomàquet a Espanya el 2018 (milers €)

2018
EXPORT: 927.161 t
IMPORT: 123.491 t

PAÍS	EXPORT
004 Alemanya	4.734.646,01
006 Reino Unido	3.592.237,89
003 Países Bajos	3.402.831,94
001 Francia	2.891.320,49
060 Polonia	811.796,96
005 Italia	655.199,83
061 República Checa	459.940,95
030 Suecia	442.233,08
017 Bèlgica	436.816,92
010 Portugal	430.633,52

PAÍS	IMPORT
204 Marruecos	59.642,38
010 Portugal	28.497,57
003 Países Bajos	19.605,19
001 Francia	6.654,47
017 Bèlgica	4.780,25
060 Polonia	2.216,90
004 Alemanya	433,90
005 Italia	429,33
006 Reino Unido	299,68
504 Perú	232,66

La comercialització de tomàquet des de MERCABARNA

- Total tomàquet fresc comercialitzat: 81.995 t
- Orígen:
 - 7,3 % Catalunya
 - 75,7 % Espanya
 - 34.577 t Almeria
 - 13,0 % Importació
 - 47,5 % Holanda
 - 22,2 % Bèlgica
 - 17,25 % França

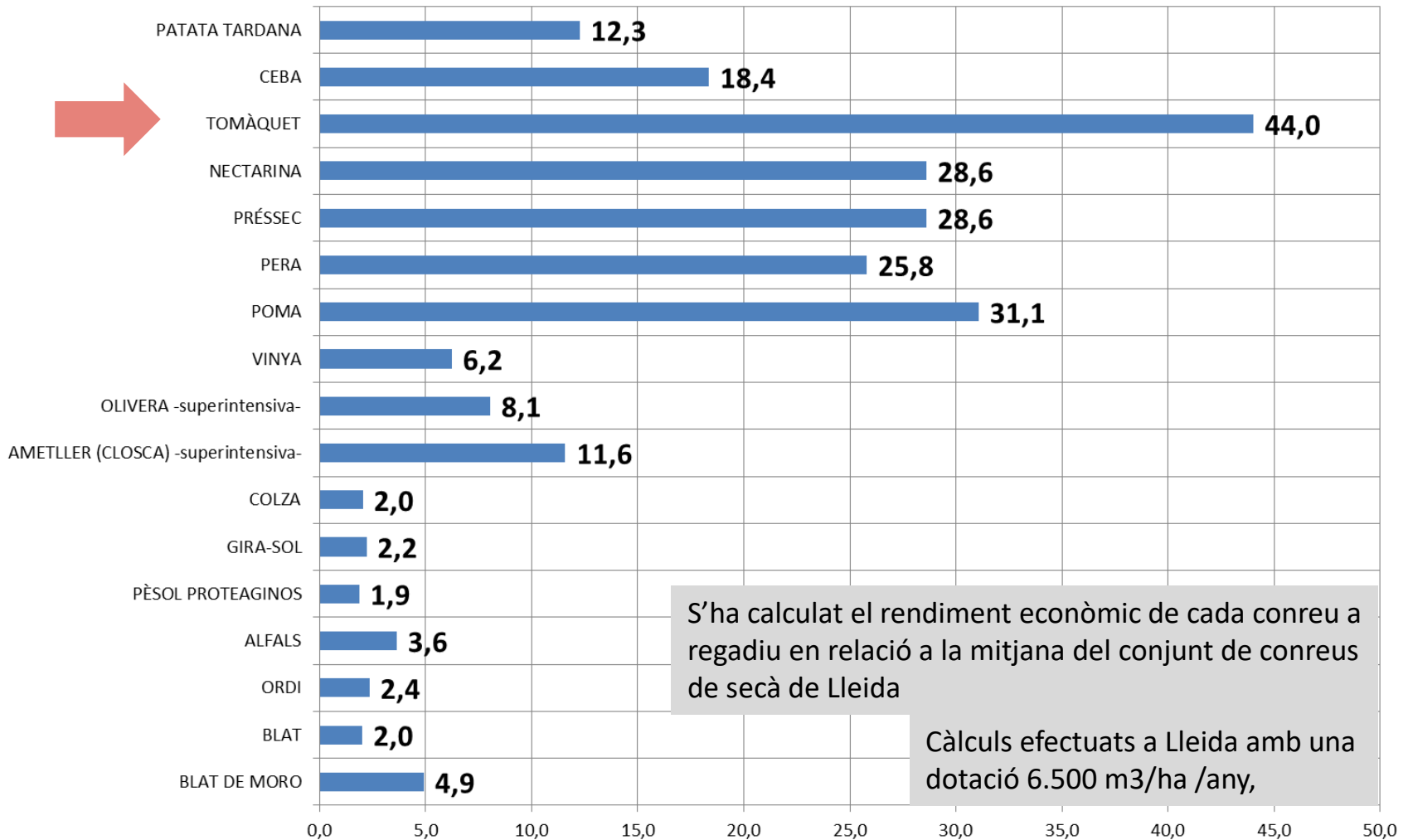
Producció a Catalunya:
43.519 tones en fresc

Consum fresc a Catalunya:
111.036 tones

Capacitat transformadora teòrica de diferents cultius Comarques Segarra-Garrigues

Font: Estudi Segarra-Garrigues autors F. Reguant, M.Sisquella, R. Lletjós

Coefficient multiplicador producció secà / regadiu

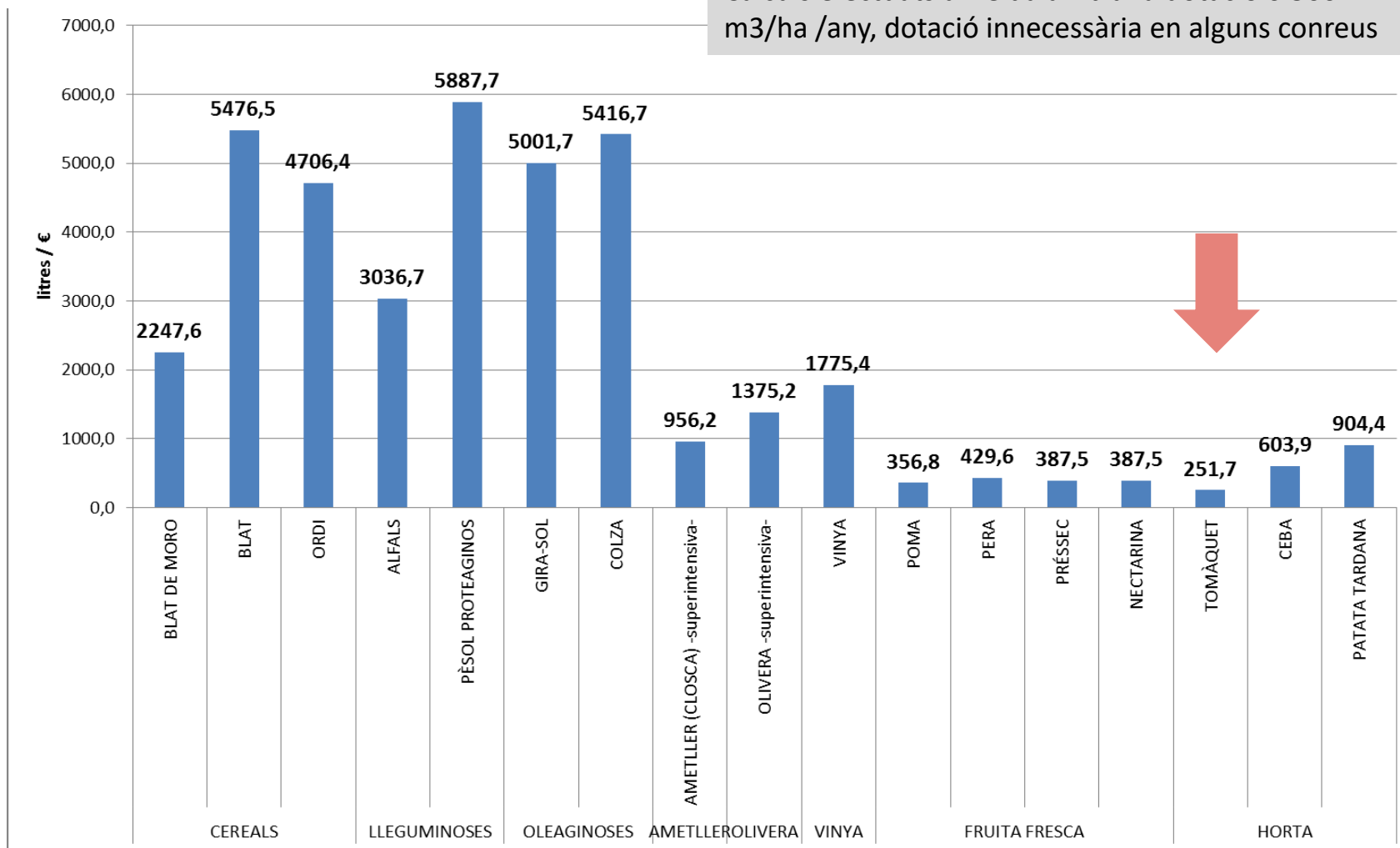

Consum aigua per € produït

Estudi impactes socio-econòmics del Segarra-Garrigues

Font: Estudi Segarra-Garrigues autors F. Reguant, M.Sisquella, R. Lletjós

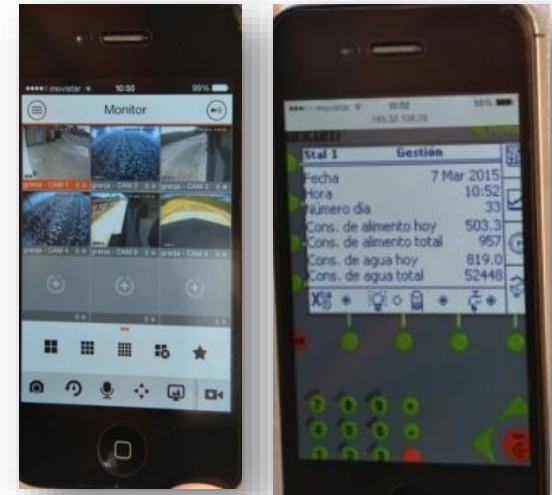
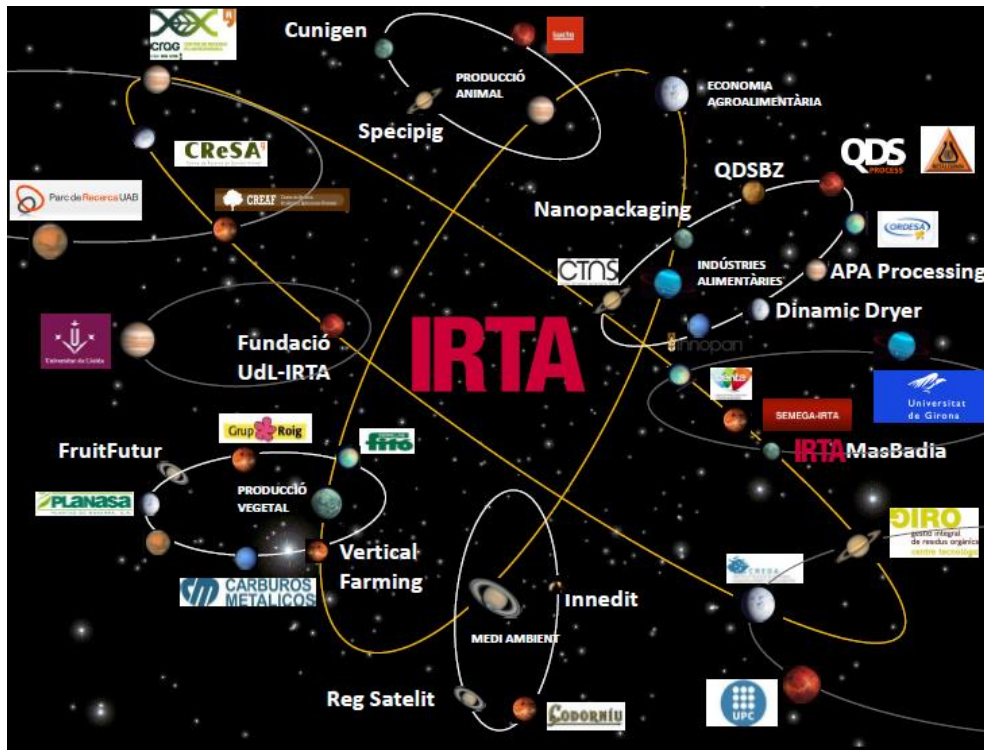
Càlculs efectuats a Lleida amb una dotació 6.500 m3/ha /any, dotació innecessària en alguns conreus

Es l'hora de la tecnologia

Tenim la tecnologia

En resum

- Hem abandonat l'horticultura, el producte que millor pot aprofitar uns recursos d'aigua escassos per generar valor afegit.
- Estem a les portes (a mig termini) d'una gran crisi estratègica de la nostra ramaderia, cal compensar-ho potenciant l'agricultura.
- Potenciar el regadiu i potenciar l'agricultura intensiva a les àrees de regadiu es la millor alternativa.
- Disposem de tecnologia, de clima adequat, d'aigua suficient
- Ens cal capital, iniciativa i voluntat
- Ens cal modernitzar els regadius i, sobretot, recuperar els potencials del Segarra-Garrigues.
- Però, per això, ens cal pedagogia per desfer el discurs de la utopia mediambientalista, des de la defensa d'una agricultura sostenible capaç de garantir el futur, la verdadera alternativa ecològica.

M
O
L
T
E
S

G
R
À
C
I
E
S

